

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
17 maart 2005

Ons kenmerk
HO/2005/5793

Uw brief van
3 februari 2005

Uw kenmerk
2040507570

Onderwerp
vragen van het lid Vergeer

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Vergeer van uw Kamer inzake select studies
De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2040507570.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Mark Rutte)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Vergeer van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden d.d. 3 februari 2005, kenmerk 2040507570)

1. Vraag:

Herinnert u zich de Kamervragen over het artikel 'select studies slecht en duur'?

Antwoord:

Ja

2. Vraag:

Is het waar dat de meerwaarde die een private opleiding in de vorm van randvoorwaarden aanbiedt, zoals groepsgrootte, verkorte studieduur, faciliteiten, niet wordt getoetst bij accreditatie door de Nederlands-Vlaams Accreditatie Organisatie (NVAO)? Zo nee, welke waarborgen heeft een student dat de opleiding de randvoorwaarden ook werkelijk realiseert?

Antwoord:

Zoals in antwoord op eerder kamervragen over select studies is gesteld (vergaderjaar 2004-2005, nr. 300) ziet het accreditatiestelsel toe op de kwaliteit van het onderwijs.

Bij de accreditatie wordt de basiskwaliteit van de opleiding beoordeeld. In dat verband worden niet alleen het niveau van de opleiding en de onderwijsinhoud beoordeeld maar ook andere elementen waar onder de materiële voorzieningen en informatievoorziening aan studenten. Daar waar er faciliteiten/randvoorwaarden worden geboden die niet noodzakelijk zijn voor de waarborging van de basiskwaliteit van het onderwijs, vallen deze in principe buiten de beoordeling.

Wel is mogelijk dat deze – op verzoek van de instelling – worden beoordeeld als bijzonder kwaliteitskenmerk. Deze zullen dan ook door de VBI beoordeeld moeten zijn. Maar het verkrijgen van accreditatie is daarvan niet afhankelijk.

Het al dan niet naleven van niet-wettelijk voorgeschreven aangegane contractuele verplichtingen is een privaatrechtelijke aangelegenheid, waar de overheid geen bemoeienis mee heeft. De student kan bij niet-naleving een beroep doen op de burgerlijk rechter vanwege wanprestatie. Daarnaast kan een aangewezen instelling, al dan niet in brancheverband, zelf gedragsregels hebben opgesteld, waar onder klachtprocedures.

3. Vraag:

Deelt u de mening dat het een ongewenste situatie is dat een toetsing aan de randvoorwaarden (vooraf) niet plaatsvindt, mede in het licht van de hogere collegegelden die door private instellingen worden gerechtvaardigd op grond van de meerwaarde van de randvoorwaarden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee, deze mening deel ik niet. Het gaat hier om private activiteiten waarbij de overheid het kwaliteitsniveau borgt. Voor het overige heeft de overheid hierin geen rol. Dit impliceert niet alleen dat de aangewezen instelling de hoogte van het cursusgeld bepaalt, maar eveneens dat de relatie tussen de student en de instelling geheel privaatrechtelijk van aard is zonder nadere overheidsbemoeienis. Mocht de instelling niet realiseren hetgeen ze vooraf kenbaar had gemaakt, geldt hetgeen in het burgerlijk rechtsverkeer gangbaar is (zie onder vraag 2)

4. Vraag:

Deelt u de mening dat er sprake is van een 'voortdurend conflict' wanneer een conflict tussen instelling en studenten over het al dan niet in gebreke blijven van de instelling met betrekking tot de randvoorwaarden vier maanden voortduurt zonder dat de situatie waarover de studenten zich beklagen wordt gewijzigd?

Antwoord:

Het is niet aan mij om te oordelen of en in hoeverre het conflict 'voortdurend' is. De beoordeling ervan is aan de burgerlijk rechter.

5. Vraag:

Klopt het dat studenten aan een aangewezen instelling, bij een voortdurend conflict met de instelling over de randvoorwaarden, als enige optie de gang naar de rechter hebben? Zo ja, deelt u de mening, dat dit onwenselijk is en dat een onafhankelijke, niet aan de instelling verbonden geschillencommissie uitkomst zou kunnen bieden? Zo nee, welke verdere rechten hebben studenten bij een voortdurend conflict met de instelling

Antwoord:

Zie hetgeen ik hierover heb gemeld onder vraag 2.

6. Vraag:

Stelt de instelling bij klachten over niet nakomen van de randvoorwaarden bij aangewezen instellingen een onderzoek in? Zo ja, welke mogelijkheden heeft de inspectie dan om in te grijpen?

Antwoord:

De inspectie kan op grond van artikel 19 van de Wet op het Onderwijstoezicht bij klachten een zogenaamd incidenteel onderzoek instellen. Deze bepaling geldt zowel voor bekostigde als aangewezen hoger onderwijsinstellingen. De inspectie past hier echter het proportionaliteitsbeginsel toe: ze bekijkt in eerste instantie of bestaande interne klacht- en beroepsprocedures zijn doorlopen. Het vertrekpunt voor de inspectie is de naleving van de wettelijke voorschriften; als het gaat om randvoorwaarden als faciliteiten zal het overigens vrij vaak onderwerpen betreffen die niet in de wet zijn voorgeschreven.

7. Vraag:

Acht u het wenselijk, dat bij een geaccrediteerde aangewezen instelling de medezeggenschap geborgd is? Zo ja, hoe gaat u dit wettelijk regelen?

Antwoord:

De verantwoordelijkheid van de overheid reikt bij bekostigde instellingen verder dan bij niet-bekostigde instellingen. Voor laatstgenoemde is de taak van de overheid kortweg te duiden als 'borging van de kwaliteit van het hoger onderwijs'. De voorschriften omtrent de betrokkenheid van studenten beperken zich daartoe; overige afspraken tussen instelling en student zijn een privaatrechtelijke aangelegenheid. Zo dienen studenten – ook van aangewezen instellingen – betrokken te zijn bij de kwaliteitsborging door de instelling.

In de nieuwe wet op het hoger onderwijs – waarvan u de voornemens recent heeft ontvangen – zal een nieuw sturingsinstrumentarium worden vormgegeven. Bij de vormgeving zal (de reikwijdte van) de verantwoordelijkheid van de overheid steeds als toetssteen worden gehanteerd. Naar mijn mening behoort het zorgdragen voor medezeggenschap van studenten bij aangewezen instellingen daar niet toe.

Vraag 8:

In hoeverre verschillen de rechten van studenten op private en publieke instellingen van elkaar? Zo ja, vindt u dit wenselijk? Zo nee, wat gaat u hieraan doen?

Antwoord:

Zie antwoord onder vraag 7.